FIL-QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

MAĠISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kawża Nru: 421/2014

Il-Pulizija
(Spettur Dennis Theuma)

vs

Matthew Mark Anthony McDonnell
(ID 476501(L))

Illum: 12 ta' April 2022

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront tal-imputat **Matthew Mark Anthony McDonnell** ta' 33 sena, iben Anthony Patrick u Rita nee` Vella, imwieled l-Ingilterra nhar it-23 ta' Mejju 1980, residenti 286, Triq il-Mitħna l-Ġdida, Mellieħa, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 476501(L);

Akkużat talli f'dawn il-Gżejjer, fid-9 ta' Novembru 2013 u matul is-sena ta' qabel din id-data:

a) Importa, jew ġiegħel li tiġi mportata jew għamel xi ħaġa sabiex tiġi mportata mediċina perikoluża (*cannabis grass*) f'Malta, bi ksur tad-dispożizzjonijiet tal-Ordinanza Dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta;

b) Ikkoltiva l-pjanta *cannabis* bi ksur tal-artikolu 8(ċ) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta;

c) Kellu fil-pussess tiegħu l-pjanta *cannabis* kollha jew biċċa minnha bi ksur ta' l-Artikolu 8(d) tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta;

d) Kellu fil-pussess tiegħu r-raża meħuda mill-pjanta *cannabis* jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bħala bażi din ir-raża bi ksur ta' l-Artikolu 8(a) tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti ġiet mitluba sabiex f'każ ta' ħtija, barra milli tapplika l-piena skont il-liġi, tordna lill-imputat iħallas l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-ħatra tal-esperti, skont l-Artikolu 533(1) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Semgħet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-każ u d-dokumenti esebiti, inkluż l-Ordni tal-Avukat Ġenerali bis-saħħa tas-sub-artikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi (Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta), sabiex din il-kawża tinstema' minn din il-Qorti bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.

Rat illi l-Prosekuzzjoni rrimettiet ruħha għall-provi prodotti u semgħet it-trattazzjoni finali tad-difiża.

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti li taw lok għal dan il-każ u li m'hemmx kontestazzjoni dwarhom huma s-segwenti: Fuq skorta ta' mandat ta' tfittxija u arrest, wara illi l-pulizija rċeviet informazzjoni illi f'residenza ġewwa Triq il-Merill, Mellieħa, seta' kien qed isir xi kultivar tal-pjanta *cannabis,* fid-9 ta' Novembru 2013, għall-ħabta tat-3.00 p.m., **PC 10 Trevor Cassar Mallia** u **PC 1348 Joseph Campbell**, wara ħin josservaw il-vettura tal-imputat fl-inħawi ta' Santa Maria Estate u jistennewh joħroġ mill-blokka tal-appartamenti in kwistjoni, waqqfu lill-imputat odjern hekk kif dan ħareġ mill-istess blokka. Ġewwa kamra tas-sodda fl-appartament bin-numru 18, Triq il-Merill, Mellieħa, fil-presenza tal-imputat, instabet speċi ta' tinda, li fiha kien hemm erba' pjanti suspettati *cannabis.* **L-Ispettur** (illum Assistent Kummissarju) **Dennis Thuema** ġie infurmat b'dan u mar fuq il-post, u nfetħet inkjesta dwar il-każ mill-Maġistrat (illum l-Onor. Imħallef) Dr. Anthony Vella li ħatar l-esperti.[1] It-tinda, l-armar u l-pjanti elevati jidhru fir-ritratti formanti parti mir-relazzjoni ta' PS 644 Evan Camilleri u PS 422 Neil Godwin Caruana, maħtura bħala *Scene of Crime Officers* fil-każ odjern.[2]

Mir-relazzjoni esebita mill-espert **ix-Xjenzat Godwin Sammut**, li wkoll ġie maħtur bħala espert fil-mori tal-inkjesta, jirriżulta illi huwa ngħata erba'

[1] Ara l-proċess verbal esebit a fol. 15 tal-proċess.

[2] Ara dawn ir-ritratti a fol. 28 tal-proċess, liema ritratti jifformaw parti mir-relazzjoni esebita a fol. 22 *et seq* tal-proċess. Ara wkoll ix-xhieda tas-Supretendent Dennis Theuma, a fol. 43 sa 46 tal-proċess; ix-xhieda ta' PS 1348 Joseph Campbell, a fol. 48 sa 50 tal-proċess; ix-xhieda ta' PC 10 Trevor Cassar Mallia, a fol. 51 sa 53 tal-proċess; ix-xhieda ta' PS 644 Evan Camilleri, a fol. 20 u 21 tal-proċess u x-xhieda ta' PS 422 Neil Caruana, a fol. 56 u 57 tal-proċess.

dokumenti għall-analizi tiegħu, konsistenti f'erba' xkejjer tal-karti, li f'kull waħda kien hemm pjanta. L-istess espert ikkonkluda hekk dwar dawn il-pjanti:

> "Li fuq estratti meħuda mill-weraq ta' lewn aħdar li hemm fid-dokumenti ... instabet is-sustanza *Tetrahydrocannabinol*. Il-piż tal-ħaxix kien ta' 30 grammi u l-purita` kienet ta' ċirka 6.5%. Il-pjanta tal-kannabis hija kkontrollata bil-liġi taħt Taqsima III tal-Kapitlu 101 tal-Liġijiet ta' Malta."

Mill-istess relazzjoni jirriżulta illi l-weraq f'kull pjanta kellu piż rispettiv ta' 8 grammi, 4 grammi, 8 grammi u 10 grammi. [3]

Jirriżulta wkoll mix-xhieda tas-**Supretendent Dennis Theuma** illi l-imputat ikkopera bis-sħiħ mal-pulizija waqt l-investigazzjoni, kif ukoll illi mill-investigazzjonijiet illi saru ma rriżultax illi l-imputat kellu xi intenzjoni ta' spaċċ. Fis-seduta tat-22 ta' Frar 2021, huwa reġa' ddikjara illi ma rriżultax illi l-kultivazzjoni mertu tal-każ ma kinitx għall-użu personali tal-imputat.[4]

David Leon Madden, in rappreżentanza tal-Aġenzija Caritas, xehed fit-2 ta' Marzu 2020, illi fis-sena 2015, l-imputat talab l-għajnuna minħabba problema tad-droga, segwa programm u gradwa minnu fis-sena 2017. Huwa jgħid illi l-imputat dejjem attenda għall-appuntamenti u kien għadu jipparteċipa b'mod attiv fl-attivitajiet organizzati mill-Aġenzija. Żied jgħid illi l-każ tal-imputat jirrappreżenta storja ta' suċċess għaliex huwa għeleb il-vizzju tad-droga, sar attiv fl-attivita' fiżika, qiegħed f'relazzjoni stabbli, u mexa 'l quddiem fil-karriera tiegħu.[5]

Ikkunsidrat ukoll:

Illi fil-kors tat-trattazzjoni tagħha, id-difiża sostniet illi ma kinitx qed tikkontesta l-istqarrija rilaxxjata mill-imputat.[6] Fl-istqarrija rilaxxjata minnu fid-9 ta' Novembru 2013, l-istess imputat stqarr illi l-fond 18, appartament numru 8, Triq il-Merill, Mellieħa kien ilu mikri lilu mis-27 ta' Settembru 2013. Jgħid ukoll illi huwa krieh sabiex ikollu ftit spazju personali u biex ikun jista' jkabbar il-pjanti tal-*cannabis* mingħajr ma tkun taf ommu. Jgħid in oltre illi l-aħħar darba li pejjep il-pjanta *cannabis* f'Malta kien madwar ġimgħatejn qabel u illi huwa kien xtara żewġ grammi bil-prezz ta' €50. In oltre madwar tliet ġimgħat qabel, xtara biċċa raża ta' €20. Huwa ddeċieda li jikkoltiva l-pjanta tal-*cannabis* sabiex ikollu sors għall-użu personali, u ma xtaqx jibqa' jakkwista d-droga mingħand terzi għax fi kliemu "*jien mhinix ta hekk*". Jgħid ukoll illi x'aktarx kellu l-vizzju tal-*cannabis*,

[3] Ara din ir-relazzjoni mmarkata bħala Dok. GS a fol. 31 sa 42 tal-proċess u x-xhieda tal-espert, a fol. 29 u 30 tal-proċess.
[4] Ara a fol. 93 tal-proċess.
[5] Ara a fol. 85 sa 88 tal-proċess.
[6] Ara a fol. 94 tal-proċess.

iżda qatt ma fittex l-għajnuna stante li sa dakinhar ma kienx qiesha bħala problema. Spjega illi huwa xtara l-*growing tent, filters* u dak kollu li kellu bżonn għat-tkabbir tal-pjanti minn fuq *website*. Jgħid ukoll illi ż-żerriegħa għall-pjanti xtraha mill-Olanda personalment u illi din kienet kemmxejn speċjali, fis-sens illi kienet ġenetikament modifikata biex il-pjanti li jinbtu jkunu kollha nisa u jkun fihom iżjed kontenut ta' *Tetrahydrocannabinol*. Jgħid illi dawn kienu *auto flowering* u li dan kollu sabu minn fuq riċerka li għamel minn fuq l-*internet*. Imbagħad jgħaddi biex jispjega kemm kien jagħti dawl lill-pjanti u l-funzjoni tal-*extractor* li nstab fil-fond. Mistoqsi jekk kellux l-intenzjoni illi jittraffika l-*cannabis*, huwa jiċħad dan u jgħid illi l-intenzjoni tiegħu kienet illi jkollu fornitura għall-użu personali tiegħu matul ix-xitwa. Spjega illi fil-fatt fil-pussess tiegħu ma nstabux oġġetti li setgħu b'xi mod jindikaw li huwa kien qiegħed jittraffika. In oltre, jgħid ukoll illi l-pjanti li kellu fil-pussess tiegħu kienu pjanti illi jibqgħu żgħar u allura jipproduċu inqas minn pjanti oħra tal-*cannabis* u dan għaliex il-pjan tiegħu kien illi jkollu l-*cannabis* għall-użu tiegħu biss u għal ħadd iktar. Jgħid in oltre illi huwa beda l-proċess sabiex ikabbar il-pjanti fis-27 ta' Settembru 2013, meta beda jikri l-appartament.[7]

Ikkunsidrat ulterjoment:

Permezz tal-imputazzjoni (a), l-imputat qed jiġi akkużat bir-reat ta' importazzjoni ta' mediċina perikoluża ossia *cannabis grass*. Fil-fatt jirriżulta mill-atti proċesswali u speċifikatament mill-istqarrija rilaxxjata minnu, illi dak li mporta l-imputat kienu ż-żerriegħa tal-*cannabis*.

Illum il-ġurnata, bis-saħħa tal-emendi ntrodotti riċentement fil-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta permezz tal-Att LXVI tas-sena 2021, il-kelma '*cannabis*' hija definita hekk fl-Artikolu 2(1) tal-istess Kapitolu:

> “"*Cannabis*" tfisser il-fjoritura u l-weraq ta' kwalunkwe pjanta tal-ġenus kannabis u tinkludi kwalunkwe raża tal-istess pjanta u kwalunkwe preparazzjoni maħruġa mill-istess pjanta, iżda ma tinkludix iż-żerriegħa tagħha, jew prodotti tal-kannabinojdi li ma jkunx fihom iktar minn żero punt tnejn (0.2) fil-mija ta' tetrahydrocannabinoil (THC).” [sottolinear tal-Qorti]

Ai termini tal-Artikolu 15A(1) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta:

> “Ħadd ma jista' jimporta jew jesporta, jew iġiegħel li tiġi importata jew esportata, jew jagħmel xi ħaġa biex tkun tista' tiġi importata jew esportata, mediċina perikoluża f'Malta jew minn Malta ħlief taħt u skont id-dispożizzjonijiet ta' din l-Ordinanza.”

[7] Ara din l-istqarrija a fol. 4 sa 6 tal-proċess.

Taħt it-Taqsima V tal-Kap. 101, imbagħad, li minnu jifforma parti l-Artikolu 15A appena ċitat, 'mediċina perikoluża' għanda s-segwenti tifsira:

> "mediċina perikoluża" tfisser mediċina li għaliha tgħodd it-Taqsima IV ta' din l-Ordinanza, u tikkomprendi oppju mhux maħdum, weraq tal-koka, *Cannabis,* u l-preparati kollha li tagħhom hija bażi r-raża meħuda mill-*Cannabis*, u, għall-finijiet tal-artikoli 15, 16, 17 u 18, tikkomprendi wkoll ir-raża meħuda mill-*Cannabis*".

Għalhekk huwa evidenti illi la darba llum, il-*cannabis* ma tinkludix ukoll iż-żerriegħa tagħha, li huwa proprju dak li mporta l-imputat odjern f'dan il-każ, ifisser illi skont il-liġi kif emendata, ma jistax jingħad illi l-imputat importa mediċina perikoluża, u illi għalhekk il-fatt li bih l-istess imputat huwa akkużat illum m'għadux jikkostitwixxi reat. Fir-rigward, il-Qorti tqis illi la darba għandha tapplika dik il-liġi li hija l-iżjed favorevoli għall-imputat, dan ifisser ukoll illi l-Qorti ma tistax issibu ħati ta' din l-imputazzjoni.

Hawnhekk il-Qorti tirreferi għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Martin Cassano** tat-28 ta' Settembru 2017, u dan b'referenza għal ċirkostanzi simili fejn id-disposizzjoni tal-liġi li kienet tikkontempla r-reat li bih ġie mixli l-appellant f'dak il-każ, kienet ġiet imħassra:

> "Illi fir-rigward tat-tieni akkuza li hija imfassla fuq l-artikolu 97(f)(i) tal-Kapitolu 10 tal-Ligijiet ta' Malta, ghandu jinghad illi din id-disposizzjoni tal-ligi giet imhassra permezz tar-regolament 42 ta' l-Avviz Legali 376 ta' l-2012. Illi allura ghalkemm l-att vjolatur kien jikkostitwixxi reat meta sehh, dan madanakollu ma baqax jigi hekk ikkunsidrat ftit xhur wara l-akkuza. Illi in linja mad-decizjonijiet moghtija mill-Qorti Ewropeja tad-Drittijiet tal-Bniedem il-qorti ghalhekk hija tal-fehma illi fir-rigward tat-tieni akkuza ebda piena ma ghandha tigi imposta fuq l-appellanti u l-Qorti ghaldaqstant ser tghaddi biex tastjeni milli tiehu konjizzjoni ta' dina l-akkuza u tirrevoka konsegwentement is-sejbien ta' htija li wasslet ghaliha l-Ewwel Qorti:
>
> "*The Court notes that the obligation to apply, from among several criminal laws, the one whose provisions are the most favourable to the accused is a clarification of the rules on the succession of criminal laws, which is in accord with another essential element of Article 7, namely the foreseeability of penalties .... The Court .... affirms that Article 7 § 1 of the Convention guarantees not only the principle of non-retrospectiveness of more stringent criminal laws but also, and implicitly, the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law. That principle is embodied in the rule*

that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant."[8]

Illi l-Qorti Ewropeja kompliet tirraferma din il-posizzjoni fid-decizjonijiet li segwew bhal Öcalan v. Turkey deciza fit-18 ta' Marzu, 2014 fejn gie ritenut:

"*The court notes that the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law, considered by the court in Scoppola (no. 2), as guaranteed by Article 7, is embodied in the rule that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant.*"[9]

Sahansitra il-Professur Mamo fin-noti tieghu ghad-dritt penali kien tal-fehma illi:

"In fact, in the hypothesis under discussion, though the liability was contracted while the former law was still in force, the prosecution and sentence would be carried on and pronounced after such law has been repealed. So that, if such law were to be applied to such prosecution and sentence, it would be given an effect beyond its legal limit of operation.

It is thus not by way of an equitable retrospective application of the new law but rather on the grounds that the operation of the old law cannot extend beyond its repeal (divieto di ultra-attivita`) that, in this hypothesis, the criminal proceedings cannot be maintained in respect of the act which, at the time of the trial, has ceased to constitute a criminal offence."[10]

Kompliet tgħid il-Qorti illi:

"B'hekk illum ghalkemm il-prosekuzzjoni tar-reat abrogat fil-mori tal-proceduri jista' jitkompla u dan fid-dawl ta' dak li jipprovdi l-Att dwar l-Interpretazzjoni, madanakollu l-istess qieghed jitqies illi

[8] Hawnhekk dik il-Qorti għamlet referenza għas-sentenza **Scoppola vs Italy**, App. No. 12049/03 – 17/09/2009 (Grand Chamber).
[9] Hawnhekk saret referenza wkoll għal **Ruban vs Ukraine** – 12/07/2016 u **Koprivnikar vs Slovenia**.
[10] Informazzjoni miksuba minn artikolu minn The Times of Malta data 27 ta' Frar 2017 "The more lenient criminal law" miktub mill-Profs. Kevin Aquilina.

huwa leziv tal-artikolu 7 tal-Konvenzjoni Ewropeja dwar id-Drittijiet tal-Bniedem."

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tat-13 ta' April 2021, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Hany Abdullatif Tawkif Elkhawiny**, għalkemm f'dak il-każ kien hemm tibdil fil-piena kkontemplata fil-liġi wara ż-żmien tar-reat u wara s-sentenza tal-ewwel Qorti u għalhekk mhux tibdil fil-liġi li wasslet sabiex att jew ommissjoni ma jibqax jikkostitwixxi reat, bħal fil-każ tal-lum, il-Qorti adottat l-istess posizzjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza ta' **Cassano** fuq ċitata u qalet hekk dwar din il-materja:

> "Il-punt huwa jekk u safejn Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tista' tapplika l-piena l-anqas gravi fil-każ fejn il-piena marbuta ma reat fiż-żmien meta jkun seħħ reat tiġi mibdula matul iż-żmien li imputat ikun qiegħed jiġi mixli b'reat partikolari li l-piena tiegħu tiġi mibdula – b'piena anqas – fil-mori ta' dawk il-proċeduri.
>
> 21. Il-prinċipju legali imsemmi huwa dak li jitnissel mill-artikolu 27 tal-Kodiċi Kriminali u ċjoe illi : -
>
> > Jekk il-piena stabbilita mil-liġi li tkun isseħħ fiż-żmien tal-kawża u dik li kienet isseħħ fiż-żmien li sar ir-reat ma jkunux xorta waħda, għandha tingħata l-piena l-anqas gravi.[11]
>
> 22. Biss din il-kwistjoni legali mhix daqshekk sempliċi daqs kemm tidher. Għalkemm il-Kodiċi Kriminali huwa ċar fuq dan il-punt, jidher daqstant ċar li l-artikolu 27 tal-Kodiċi Kriminali baqa' mhux mittiefes u mimsus sa minn meta l-Kodiċi Kriminali kien ġie promulgat bil-Proklama numru 1 tal-10 ta' Marzu 1854 li promulga l-Ordni tal-Maesta' Tagħha r-Reġina fil-Kunsill tat-30 ta' Jannar 1854. Dak iż-żmien l-artikolu 26 kien jaqra hekk :
>
> > Se la pena stabilita nel tempo del giudizio e quella che era fissata nel tempo del reato fossero diverse fra loro, sara' sempre applicata quella di qualita' meno grave.
>
> 23. Dan huwa prinċipju sempliċi daqskemm importanti f'dan il-każ. Huwa prinċipju li, qalb diversi kien jagħmel il-Kodiċi Kriminali Malti wieħed mill-aktar Kodiċijiet għall-avangwardja ta' żmienu.

[11] Fit-test ingliż tal-Kodiċi Kriminali jingħad hekk:

> 27. If the punishment provided by the law in force at the time of the trial **is different** from that provided by the law in force at the time when the offence was committed, the less severe kind of punishment shall be awarded.

24. Fil-fatt anke l-Professur Sir Anthony Mamo kien kiteb fuq dan is-suġġett fil-**Lectures in Criminal Law**[12] fejn waqt li jgħid li l-injoranza tal-liġi kriminali mhix skużanti għal min jiskriha, kif ukoll li l-liġi kriminali tapplika minn meta tiġi promulgata l-quddiem u li ma għandhiex applikabbilita retroattiva, jgħid ukoll li pero:

> An apparent exception to the rule that a penal law cannot have retrospective effect occurs where a new law enacted after the commission of te offence is less severe or more advantageous to the offender than the law in force at the time the offence was committed. This hypothesis is twofold:-
>
> a) The law against which the offence was committed is subsequently repealed, so that the act is no longer criminal;
> b) The law against which the offence was committed is subsequently amended or changed so that, though the act is still criminal, the punishment or the conditions of liability and prosecution are varied.
>
> …
>
> The 'communis opinio' among continental writers is that where the law in foce at the time of the commission of the offence and the subsequent law are different, the offender should be dealt with according to the law which is more favourable to him. This means that if the law in force at the time of the trial is less favourable to the accused than the law in force at the time of the commission of the offence, it is the latter law that should be applied retrospectively to his prejudice (*sic*). If, on the contrary, the new law is more favourable to the accused than the law which was in ofrce at the time the offence was committed, then it is the new law that should be applied; for, if the old law were to be applied, it would have, as to the excess of punishment or other aggravation, an effect beyond its limit of valid operation.
>
> Section 28 of our Criminal Code provides that "if the punishment prescribed by the law in force at the time of the trial is different from that prescribed by the law in force at the time of the commission of the offnce, the less severe of the two punishments (Old Italian text : "pena di qualita' meno grave") shall be applied.
>
> …
>
> The above-quoted provisions of our Criminal Code applies 'expressis verbis' where the difference is between the

[12] First Year, 1965, edizzjoni riveduta fl-1986, f'paġna 30 fejn jitratta l-**Operation of Criminal Law, Limitations by Time**

punishment as at the time of the commission of the offence and the punishment as at the time of the trial. This means that if, when the new law reducing the punishment comes into force, proceedings in respect of the offence have already been definitely concluded, such new law does not affect the sentence already awarded; saving, of course, wven in this case, the Prerogative of Mercy. If, however, when the new law comes into operation an appeal from the sentence is still pending, then the accused is entitled to the benefit of the less severe punishment (V. Crim. Appeal 'The Police vs. S. Chircop et' 13.XI. 1943; Roberti, op. cit. Vol II, 315). .....

In conclusion it needs hardly be said that the principles above set forth concerning the application of the more favourable law may be set aside by an express provision in the repealing or amending law. This is, in Malta, commonly done, especially in respect of enactments which operate for a short period of time and are at short intervals amended or repealed and re-enacted. In such cases the necessity is obvious of saving unprejudiced any liability or proceedings incurred or instituted under the law so amended or repealed.

In England, the general rule is, now, that the repeal of a Statute has no effect on pending proceedings. Prior to 1889, by the unqualified repeal of the Statute on which an indictment was framed, the proceedings fell to the ground and no judgement would be pronounced. A prisoner indicted for an offence against an Act which was repealed after the offence was committed, but before the prisoner was tried, could not be sentenced under the repealed Act. But as to Statutes passed since 1889, the Interpretation Act, 1889 (52 & 53 Vict. C. 63, s. 38, ss.2) provides that where an Act "repeals any other enactment, then unless the contrary intention appears, the repeal shall not..... (d) affect any penalty, forfeiture or punishment incurred in respect of any offence committed against any enactment so repealed; or (e) affect any investigation, legal proceedings or remedy in respect of any such ....penalty, forfeiture or punishment as aforesaid", and that "any such investigation, legal proceeding or remedy may be instituted, continued or enforced and any such penalty, forfeiture or punishment may be imposed as if the repealing Act had not been passed". Particular clauses to the like effect were common in prior Statutes. (Arch. "Pleading, Evidence and Practice in Criminal Cases", Ed. 1931, pp.89).

… in matters of procedure, the general rule is that the law to be applied is always that in force at the time of the trial, notwithstanding that at the time of the commission of the offence, the mode of proceeding may have been governed by a different law and irrespective of whether such former law was more, or less, favourable to the accused.

25. Fil-fatt, fiż-żmien meta inkitbu dawn in-Noti ta' Sir Anthony Mamo, Malta kien għad ma għandhiex l-Interpretation Act tagħha. Din il-Liġi fil-fatt ġiet promulgata aktar tard fl-4 ta' Frar 1975 bl-Att VII tal-1975. Fl-artikolu 12 jingħad hekk :

> **12.(1) Meta xi Att mgħoddi wara l-bidu fis-seħħ ta' dan l-Atti ħassar xi liġi oħra, kemm-il darba ma jidhirx ħsieb kuntrarju, t-tħassir m'għandux –**
> (a) jerġa' jġib fis-seħħ xi ħaġa li ma tkunx fis-seħħ jew li ma tkunx teżisti fiż-żmien li fih iseħħ it-tħassir;
> (b) jolqot it-tħaddim ta' xi liġi qabel ma kienet hekk imħassra jew xi ħaġa magħmula jew li tħalliet issir taħt xi liġi hekk imħassra;
> (ċ) jolqot xi dritt, privileġġ jew responsabbiltà miksuba jew meħuda taħt xi leġislazzjoni hekk imħassra jew li ġejja minn xi leġislazzjoni bħal dik;
> **(d) jolqot xi penali, konfiska jew piena li wieħed seta' jeħel dwar xi reat li jkun sar kontra xi liġi hekk imħassra, jew xi responsabbiltà għal xi penali, konfiska jew piena bħal dawk**;
> (e) jolqot kull sħarriġ, proċedimenti legali, jew rimedju dwar xi dritt, privileġġ, obbligazzjoni, responsabbiltà, penali, konfiska, jew piena kif intqal qabel,u kull sħarriġ, proċedimenti legali, jew rimedju bħal dawk jistgħu jinbdew, jitkomplew, jew jiġu nforzati, u kull penali, konfiska jew piena bħal dawk jistgħu jiġu mposti, bħallikieku l-Att li jħassar ma jkunx għadda.

26. Jiġifieri Skont din il-Liġi għalhekk meta jkun hemm bidla f'Liġi li tolqot anke l-piena li tkun preskritta għar-reat, il-Liġi li għandha tibqa' applikabbli hija dik fiż-żmien ta' meta jkun ġie mwettaq ir-reat. Dan ifisser li bis-saħħa tal-Att dwar l-Interpretazzjoni, Kapitolu 249 tal-Liġijiet ta' Malta, il-posizzjoni **ceteris paribus** ġiet simili għal dik fir-rigward tal-posizzjoni fl-Ingilterra u Wales wara l-1889."

Hawnhekk il-Qorti ċċitat is-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (sede Kostituzzjonali) fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Mark Anthony Brincat et** tal-4 ta' Lulju 2019, iżda kompliet hekk:

"28. Din il-Qorti jidhrilha li mill-banda l-oħra l-Att dwar l-Interpretazzjoni kien ġie promulgat f'Malta madwar tnax il-sena qabel ma Malta adottat l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea fid-19 t'Awissu 1987, fejn allura l-artikolu 3 tiegħu jgħid li :

> 3.(1) Id-Drittijiet tal-Bniedem u Libertajiet Fundamentali għandhom isiru, u jkunu esegwibbli bħala, parti mil-Liġi ta' Malta.
> (2) Fejn ikun hemm xi liġi ordinarja li tkun inkonsistenti mad-Drittijiet tal-Bniedem u Libertajiet Fundamentali, l-imsemmija

Drittijiet u Libertajiet Fundamentali għandhom jipprevalu, u dik il-liġi ordinarja għandha, safejn tkun inkonsistenti, tkun bla effett.

29. Fil-fatt, anke fil-pubblikazzjoni **Guide on Article 7 of the Convention** stampat mill-Qorti Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem, fil-parti intitolata **No punishment without law**: **the principle that only the law can define a crime and prescribe a penalty** f'paġna 21 hemm il-parti jisimha **V. Principle of retrospective application of more favourable criminal law** fejn jingħad hekk : -

> 55. Even though Article 7 § 1 of the Convention does not expressly mention the principle of the retroactivity of the lighter penalty (unlike Article 15 § 1 in fine of the United Nations Covenant on Civil and Political Rights and Article 9 of the American Convention on Human Rights), the Court held that Article 7 § 1 guarantees not only the principle of non-retroactivity of more stringent criminal laws but also, and implicitly, the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law. That principle is embodied in the rule that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant (Scoppola v. Italy (no. 2) [GC], §§ 103-109, concerning a thirty-year prison sentence instead of a life sentence). The Court considered that "inflicting a heavier penalty for the sole reason that it was prescribed at the time of the commission of the offence would mean applying to the defendant's detriment the rules governing the succession of criminal laws in time. In addition, it would amount to disregarding any legislative change favourable to the accused which might have come in before the conviction and continuing to impose penalties which the State – and the community it represents – now consider excessive" (ibid., § 108). The Court noted that a consensus had gradually emerged in Europe and internationally around the view that application of a criminal law providing for a more lenient penalty, even one enacted after the commission of the offence, had become a fundamental principle of criminal law (ibid., § 106)."

Imbagħad b'referenza għall-każ ta' Cassano fuq ċitat, il-Qorti qalet illi essenzjalment f'dik is-sentenza l-Qorti tal-Appell Kriminali ħadet "*l-posizzjoni li essenzjalment jadotta l-Mamo qabel l-introduzzjoni tal-Att dwar l-Interpretazzjoni*" u kompliet tgħid illi *"Din ukoll jirriżulta li hija l-posizzjoni abbraċċjata mill-Professur Kevin Aquilina ...f'artikolu tiegħu miktub minnu fis-27 ta' Frar 2017".*

Fil-fatt fl-artikolu tiegħu ntitolat **The More Lenient Criminal Law**[13], il-Professur Aquilina jgħid hekk:

> "One of the controversies which have erupted recently in relation to the Media and Defamation Bill is whether the latter is human rights compliant in relation to Article 7 of the European Convention on Human Rights (ECHR) whose marginal note reads "No punishment without law".
>
> …
>
> The Bill contains a provision which will decriminalise criminal defamatory libel for the future but will retain extant proceedings even after the Bill becomes law. Clause 27(4) states that: "Any criminal proceedings instituted under the repealed Act prior to the coming into force of this Act and which, on the coming into force of this Act, are pending before any court shall continue to be heard and shall be determined by the courts in terms of the repealed Act but the court shall not in awarding any punishment for defamation impose any punishment of imprisonment."
>
> In other words, from the entry into force of the Bill it would not be possible for the police to institute criminal libel proceedings but, in so far as pending criminal libel proceedings are concerned, these proceedings are saved and can be continued and determined without any difficulty. The question which arises is whether this is lawful under Maltese law and whether it is human rights compliant.
>
> In so far as Maltese law is concerned, the Interpretation Act, enacted in 1975 before Malta incorporated the ECHR into Maltese law through the European Convention Act, states quite clearly that it is possible to adopt the course proposed in the Bill. The Interpretation Act, in article 12, allows Parliament to repeal a criminal offence while saving the operation of that criminal law in relation to pending proceedings. So, to my mind, I see no inconsistency between clause 27(4) of the Bill and article 12 of the Interpretation Act. On the contrary they are in harmony with each other.
>
> The next question which has to be asked is: are article 12 of the Interpretation Act and clause 27(4) of the Bill fully compliant with Article 7 of the ECHR? The answer is in the negative. The European Court of Human Rights (ECtHR) has enunciated in its case law what it refers to as the principle of retrospectiveness of the more lenient

[13] Times of Malta, 27 ta' Frar 2017.

criminal law. It has explained this principle in the Grand Chamber’s decision of Scoppola v. Italy (No. 2) of September 17, 2009 as follows:

“In the light of the foregoing considerations, the court takes the view that it is necessary to depart from the case law established by the Commission in the case of X v. Germany and affirm that Article 7 § 1 of the Convention guarantees not only the principle of non-retrospectiveness of more stringent criminal laws but also, and implicitly, the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law.

“That principle is embodied in the rule that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant…

“It follows that the applicant was given a heavier sentence than the one prescribed by the law which, of all the laws in force during the period between the commission of the offence and delivery of the final judgment, was most favourable to him... In the light of the foregoing, the court considers that the respondent State failed to discharge its obligation to grant the applicant the benefit of the provision prescribing a more lenient penalty which had come into force after the commission of the offence.”

This was not the only case where the ECtHR applied the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law. Other cases followed. Such is the case of Öcalan v. Turkey (No 2) of March 18, 2014 where it held that:

“The court notes that the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law, considered by the court in Scoppola (no. 2), as guaranteed by Article 7, is embodied in the rule that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant.”

In the Öcalan judgment, the court also referred to another case: “In its decision in the case of Hummatov v. Azerbaijan ([dec.], nos. 9852/03 and 13413/04, May 18, 2006), the court approved the parties’ shared opinion that a life sentence was not a harsher penalty than the death penalty.”

In Ruban v. Ukraine decided on July 12, 2016, the ECtHR held as follows: "Article 7 § 1 guarantees not only the principle of non-retrospectiveness of more stringent criminal laws but also, implicitly, the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law."

In Koprivnikar v. Slovenia, Strasbourg explained these words as follows: "In other words, where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of an offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant (see Scoppola v. Italy (no. 2) [GC], no. 10249/03, § 109, September 17, 2009)."

In its judgment in the case of Gouarré Patte v. Andorra the court extended the guarantees of Article 7 concerning the retrospectiveness of the more lenient criminal law to the possibility of retrospective revision of the final sentence if domestic law provided for such a possibility (see Gouarré Patte v. Andorra, no. 33427/10, §§ 33 to 36, January 12, 2016).

By applying the above case law to the Bill, the situation is that under the Bill no punishment will be meted out for criminal libel on its entry into force once this offence is being decriminalised but under the Press Act which will be repealed by the Bill, the punishment is that of a fine. Needless to say, the most lenient of both provisions is the one which imposes no punishment not the one which imposes a fine.

Therefore clause 27(4) of the Bill is not in conformity with Article 7 of the ECHR. On the contrary, it is in breach of human rights. Yet, as the Bill has not been enacted into law, there is still time for government to salvage this situation provided that it understands that there is a problem here which needs addressing."

Fis-sentenza tagħha, imbagħad, il-Qorti tal-Appell Kriminali kompliet hekk fil-każ ta' **Elkhawiny**:

"34. Fil-fehma ta' din il-Qorti, il-prinċipji li illum il-ġurnata għandhom japplikaw f'dan il-kamp huma dawk li huma wkoll riflessi aktar il-fuq, b'mod partikolari, fl-artikolu 27 tal-Kodiċi Kriminali – speċifikament applikabbli għall-kamp penali u li fih l-elementi tal-grazia e giustizia illum ċentenarji u li ma ġiex mibdul fil-kamp penali, u li jirrifletti l-posizzjoni li aktar minn mija u ħamsin sena wara l-promulgazzjoni tiegħu huwa rifless fl-iżvilupp tal-Liġi u tal-Ġurisprudenza fil-Qasam tad-Drittijiet tal-Bniedem

> evolviet b'mod li l-artikolu 49 tal-Karta tad-Drittijiet tal-Bniedem tal-Unjoni Ewropeja aktar il-fuq imsemmija ma jħallix ekwivoċi. **Jekk wara li twettaq ir-reat, il-liġi tipprovdi għal piena inqas, dik il-piena għandha tkun applikabbli**."

Hawnhekk din il-Qorti tirreferi wkoll għas-sentenza tal-Qorti Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Agostino Bugeja**[14] fejn kien gie ritenut b'referenza għall-Artikolu 27 tal-Kodiċi Kriminali, illi għalkemm dan l-artikolu jikkontempla biss il-każ fejn il-piena fiż-żmien tal-kawża tkun differenti mill-piena fiż-żmien tal-allegat reat u ma teżisti ebda dispożizzjoni espressa tal-liġi rigwardanti l-każ fejn, fiż-żmien tal-kawża, ir-reat ma jkunx għadu jeżisti, b'dana kollu *arguendo a fortiori* minn dan l-artikolu, hu ċar li l-akkużat għandu jinħeles minn kull piena fl-aħħar ipotesi. Altrimenti, il-liġi tkun qed tikkontradiċi lilha nnifsha meta tagħti effett retroattiv lil-liġi li kull ma tagħmel tipprovdi għall-piena aktar ljevi u fl-istess ħin tiċħad dan l-effett retroattiv lil-liġi sussegwenti, li minflok tnaqqas il-piena, attwalment telimina l-piena kompletament.

Il-Qorti taqbel perfettament ma' dan ir-raġunament. Konsegwentement, fid-dawl ta' dawn il-prinċipji tqis illi ma tistax issib ħtija fl-imputat dwar fatt li llum m'għadux jikkostitwixxi reat.

Ikkunsidrat ukoll:

Permezz tal-imputazzjoni (b), imbagħad, l-imputat qed jiġi akkużat ukoll bil-kultivazzjoni tal-pjanta *cannabis* kollha jew biċċa minnha.

Illi għall-fini ta' din l-imputazzjoni, jeħtieġ illi l-Qorti tqis l-emendi li daħlu fis-seħħ fil-Kapitolu 101 u fil-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta minn dakinhar li seħħ il-każ odjern. Filwaqt illi fiż-żmien mertu ta' dan il-każ, il-kultivazzjoni tal-pjanta *cannabis* kienet meqjusa dejjem u f'kull ċirkostanza bħala li tammonta għal traffikar f'mediċina perikoluża, u dan bis-saħħa tal-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101, kif viġenti dak iż-żmien, li allura kienet twassal għall-piena ta' priġunerija tassattiva, minn dakinhar il-liġi ġiet emendata diversi drabi. B'hekk bis-saħħa tal-emendi ntrodotti mil-leġislatur permezz tal-Att IV tas-sena 2020, li daħal fis-seħħ fit-28 ta' Frar 2020, ġie emendat l-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta u ġie mħassar ukoll l-Artikolu 7 tal-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

Qabel dawn l-emendi, l-Artikolu 7 tal-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta kien jgħid hekk:

> Persuna li tinstab ħatja ta' kultivazzjoni tal-pjanta tal-kannabis fi kwantita` żgħira li ma taqbiżx pjanta waħda, f'ċirkostanzi fejn il-Qorti tkun

[14] Vol. XXIV, p. iv. p. 941

sodisfatta li tali kultivazzjoni kienet għall-użu personali m'għandhiex tkun soġġetta għal terminu mandatorju ta' priġunerija u m'għandhiex tkun soġġetta għall-esklużjoni tal-applikazzjoni ta' ordni ta' probation jew ta' sospensjoni ta' terminu ta' priġunerija previsti fil-liġijiet dwar id-droga.

Kif ingħad, dan l-artikolu llum ġie mħassar u minflok, l-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta, bis-saħħa tal-emendi ntrodotti jgħid hekk:

(1B) Għall-finijiet ta' din l-Ordinanza l-kelma "jittraffika" (bil-varjazzjonijiet grammatikali u bl-espressjonijiet imnisslin minnha) b'riferenza għal traffikar f'mediċina, tinkludi l-koltivazzjoni, f'dawk iċ-ċirkostanzi li l-Qorti tkun sodisfatta li tali koltivazzjoni ma kenitx għall-użu esklussiv tal-ħati, l-importazzjoni f'dawk iċ-ċirkostanzi li l-Qorti tkun sodisfatta li dik l-importazzjoni ma kinietx għall-użu esklussiv tal-ħati, il-manifattura, l-esportazzjoni, id-distribuzzjoni, il-produzzjoni, l-amministrazzjoni, il-provvista, li wieħed joffri li jagħmel xi wieħed minn dawn l-atti, u l-għoti ta'informazzjoni intiża biex twassal għax-xiri ta' tali mediċina bi ksur ta' din l-Ordinanza:

Iżda fil-każ ta' koltivazzjoni jew importazzjoni f'dawk iċ-ċirkostanzi li l-Qorti tkun sodisfatta li dik il-koltivazzjoni jew importazzjoni kienet għall-użu esklussiv tal-ħati, id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Probation kif ukoll l-artikolu 21 tal-Kodiċi Kriminali ma jgħoddux. [sottolinear tal-Qorti]

Dan ifisser illi llum hija biss dik il-koltivazzjoni f'dawk iċ-ċirkostanzi li l-Qorti tkun sodisfatta li ma kinitx għall-użu esklussiv tal-ħati, illi taqa' fid-definizzjoni ta' traffikar f'mediċina u li għaldaqstant tattira tassattivament il-piena ta' priġunerija effettiva. Permezz tal-emendi ntrodotti bl-Att IV tas-sena 2020, fil-każijiet fejn il-koltivazzjoni tkun għall-użu esklussiv tal-ħati, il-piena hija dik prevvista fl-Artikolu 22(2)(b)(ii) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta, salv illi l-Qorti ma tistax tapplika d-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-*Probation* jew l-Artikolu 21 tal-Kodiċi Kriminali.

Madankollu riċentement, permezz tal-Att LXVI tas-sena 2021, li daħal fis-seħħ nhar it-18 ta' Diċembru 2021, il-leġislatur introduċa disposizzjonijiet ġodda fil-liġi illi għal darb'oħra emendaw il-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta, fost oħrajn, inkluż billi llum l-att tal-koltivazzjoni sa erba' pjanti tal-*cannabis*, f'ċertu ċirkostanzi, m'għadux jammonta għal reat. Hekk bis-saħħa ta' dawn l-emendi, l-Artikolu 7 tal-Kap. 537 illum jaqra hekk:

7. (1) Minkejja d-dispożizzjonijiet l-oħra ta' dan l-Att jew ta' kull liġi oħra, il-kultivazzjoni sa erba' pjanti tad-droga kannabis, u l-pussess ta' mhux aktar minn ħamsin gramma ta' kannabis niexfa, għall-użu personali,

minn persuna ta' 'l fuq minn tmintax (18)-il sena, fl-indirizz residenzjali li jidher fuq dokument uffiċjali li juri l-indirizz ta' residenza, bħal karta ta' identità jew dokument ieħor ta' identità, mhuwiex reat, u l-persuna ma għandhiex tkun soġġetta li tinżamm f'kustodja taħt arrest biss minħabba tali kultivazzjoni u pussess f'dak l-indirizz:

Iżda:

(a) tali kultivazzjoni ma għandhiex isseħħ fi spazju viżibbli mill-pubbliku;

(b) il-Pulizija Eżekuttiva għandha f'kull każ taqbad il-kannabis niexfa li ssib fuq il-post biss jekk din tkun fl-eċċess ta' ħamsin gramma. Meta wara li ssir l-elevazzjoni tal-kannabis niexfa jirriżulta li ma jkunx hemm lok li jittieħdu proċeduri minħabba l-fatt illi l-ammont ta' kannabis elevat ikun fil-limiti ta' dak permess mil-liġi, il-Pulizija għandha tgħaddi l-kannabis maqbuda lil dik l-aġenzija jew awtorità pubblika oħra hekk kif il-Ministru responsabbli għall-ugwaljanza jista' b'ordni fil-Gazzetta jaħtar għal dan il-għan sabiex din tingħata lura lil sidha taħt dawk il-kondizzjonijiet illi dik l-aġenzija jew awtorità tista' tiffissa. Għandha tinżamm nota ta' dawn il-fatti:

Iżda wkoll ma tkun tista' tittieħed ebda azzjoni kontra l-Pulizija jekk wara li l-kannabis maqbuda tintiżen bi preċiżjoni jirriżulta illi din fil-fatt ma kinitx ta' kwantità li teċċedi l-ħamsin gramma.

(2) Dan l-artikolu ma għandu bl-ebda mod jinftiehem li qiegħed jawtorizza l-kultivazzjoni ta' aktar minn erba' pjanti tal-pjanta tal-kannabis u dan irrispettivament min-numru ta' residenti fl-istess indirizz residenzjali u irrispettivament mir-razza ta' tali pjanti.

(3) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu u tal-artikolu 7A, "kannabis niexfa" tfisser il-fjoritura niexfa u weraq niexef tal-pjanta tal-kannabis.

Dan ifisser illi llum, l-att tal-kultivazzjoni sa erba' pjanti tal-kannabis m'għadux meqjus bħala reat kriminali sakemm jikkonkorru l-elementi li trid il-liġi fl-artikolu appena ċitat, inkluż illi tali kultivazzjoni tkun għall-użu personali tal-pussessur. Altrimenti jibqgħu japplikaw id-disposizzjonijiet tal-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta, fuq ċitat.

Issa fil-każ odjern, huwa evidenti illi l-Artikolu 7 tal-Kap. 537 kif emendat u appena ċitat, ma jsibx applikazzjoni u dan stante illi minkejja li l-pjanti li nstabu fil-fond in kwistjoni ma kinux iżjed minn erbgħa, madankollu dawn ma kinux jinsabu fil-fond tar-residenza jew fl-indirizz residenzjali tal-istess imputat. Kif jirriżulta mill-atti proċesswali, ossia miċ-ċitazzjoni odjerna, jidher li l-imputat kien jirrisjedi f'fond ieħor u mhux fil-fond li fihom instabu l-pjanti, oltre illi fl-istqarrija rilaxxjata minnu, huwa stess jgħid illi huwa kera l-fond in kwistjoni biex

ikollu ftit spazju personali u jikkonferma speċifikatament illi krieh biex ikabbar il-pjanti tal-*cannabis* mingħajr ma tkun taf ommu u biex għalhekk ma jinkwetahiex. In oltre fuq suġġeriment tad-difiża illi dan l-appartament ma kienx jikkostitwixxi r-residenza fissa tal-imputat, PC 10 Trevor Cassar Mallia jgħid illi l-istess imputat kien joqgħod id-dar tiegħu u mhux fl-istess appartament.

Għalhekk jeħtieġ illi l-Qorti tħares lejn id-disposizzjonijiet tal-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 kif emendat, b'dan għalhekk illi jeħtieġ illi l-Qorti tikkunsidra l-provi proċesswali sabiex tiddetermina jekk il-kultivazzjoni in kwistjoni kinitx għall-użu esklussiv tal-ħati jew xort'oħra.

Illi f'dan ir-rigward jingħad illi m'hemm xejn fl-atti illi jista' jwassal lill-Qorti sabiex tikkonkludi illi l-pjanti in kwistjoni ma kinux intiżi għall-użu personali u esklussiv tal-istess imputat. Anzi l-provi juru xort'oħra, kif jikkonferma wkoll l-Uffiċjal Prosekutur fil-mori tal-proċeduri, li *del resto* lanqas ma akkuża lill-imputat bil-pussess aggravat tal-pjanta *cannabis* permezz tal-imputazzjoni (ċ), iżda sempliċiment bir-reat ta' pussess 'sempliċi' tal-istess pjanta. L-istqarrija tal-imputat fis-sens illi l-pjanti kienu ntiżi biss għall-użu personali tiegħu ma ssib l-ebda kontradizzjoni bi provi oħrajn u fiċ-ċirkostanzi, il-Qorti temmen illi dan kien proprju l-każ. In oltre ix-xhieda ta' David Leon Madden tikkonferma wkoll illi l-imputat kellu l-vizzju tad-droga tant illi rrikorra għall-għajnuna tal-Aġenzija Caritas fis-sena 2015, għalkemm ma jispeċifikax it-tip ta' droga li minnha kien jagħmel użu l-imputat. F'dan ir-rigward, mill-istqarrija tal-istess imputat, madankollu, ma jirriżultax illi fiż-żmien mertu tal-każ, huwa kien jagħmel użu minn xi droga oħra. Il-Qorti għalhekk, filwaqt illi tqis illi l-imputazzjoni (b) tirriżulta sodisfaċentement ippruvata, se tapplika l-proviso tal-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta.

Ikkunsidrat ukoll:

Illi permezz tal-<u>imputazzjoni (ċ)</u>, l-imputat qed jiġi akkużat bir-reat ta' pussess tal-pjanta *cannabis* kollha jew biċċa minnha u permezz tal-imputazzjoni (d), huwa qed jiġi akkużat ukoll bir-reat ta' pussess tar-raża meħuda mill-pjanta *cannabis*. L-imputazzjoni (ċ) naturalment tirriżulta in kwantu l-imputat instab fil-pussess ta' erba' pjanti tal-*cannabis*. In oltre il-kunsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti dwar l-imputazzjoni (b) japplikaw bl-istess mod għal din l-imputazzjoni sa fejn il-pussess jirreferi għall-erba' pjanti in kwistjoni.

In kwantu dak li l-imputat stqarr fl-istqarrija rilaxxjata minnu lill-pulizija, fis-sens illi l-aħħar li pejjep il-pjanta *cannabis* kien madwar ħmistax qabel u li kien akkwista żewġ grammi f'dik l-okkażjoni, kif ukoll illi pejjep ir-raża tal-*cannabis* madwar tliet ġimgħat qabel meta xtara biċċa ta' €20, il-Qorti qegħda tqis id-disposizzjonijiet introdotti riċentement fil-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta permezz

tal-Att LXVI tas-sena 2021, li emenda d-disposizzjonijiet tal-istess Kapitolu. L-Artikolu 4A(1) tal-Kap. 537, introdott permezz tal-imsemmi Att, jgħid hekk:

> "4A. (1) Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' kull liġi oħra, il-pussess minn persuna ta' 'l fuq minn tmintax (18)-il sena tad-droga kannabis f'ammont ta' mhux iktar minn seba' grammi, f'ċirkostanzi li jwasslu li wieħed raġonevolment jemmen li tali pussess huwa għall-użu personali ta' tali persuna, ma għandux jikkostitwixxi reat, u l-persuna ma għandhiex tinżamm f'kustodja taħt arrest minbarra fejn hemm suspett raġonevoli ta' traffikar jew tmexxija ta' droga kannabis"

Dan ifisser illi llum il-ġurnata, persuni ta' 'l fuq minn tmintax-il sena, bħall-imputat fiż-żmien tal-każ odjern, li jinstabu fil-pussess tal-kannabis f'ammont ta' mhux iktar minn seba' grammi, għall-użu personali, mhumiex soġġetti għall-proċeduri kriminali quddiem din il-Qorti, jew għall-proċeduri hekk imsejjħa amministrattivi quddiem il-Kummissarju għall-Ġustizzja, u dan għaliex tali pussess illum m'għadux jikkostitwixxi reat.

Stabbilit illi l-imputat kien fil-pussess ta' kwantitajiet żgħar ta' pjanta tal-*cannabis* f'piż ta' ċirka żewġ grammi, u ta' raża tal-*cannabis* f'ammont li għalih ħallas €20 u illi din hija l-unika prova fl-atti li turi l-ammonti ta' *cannabis* li l-imputat kien fil-pussess tagħhom fiż-żmien mertu tal-imputazzjonijiet odjerni (esklużi l-pjanti), il-Qorti tqis illi għandha llum tapplika l-Artikolu 4A tal-Kap. 537, b'dan għalhekk illi, kif ingħad fir-rigward tal-imputazzjoni (a) la darba l-fatt li bih l-istess imputat jinsab akkużat illum ma jikkostitwixxix reat, il-Qorti ma tistax issibu ħati ta' l-imputazzjoni (ċ) in kwantu l-pussess tal-pjanta tal-*cannabis* akkwistata minnu mingħand terzi u tal-imputazzjoni (d).

Għaldaqstant, fir-rigward tal-imputazzjoni (ċ) tqis illi għandha ssib lill-imputat ħati biss tal-pussess tal-pjanta *cannabis* in kwantu qed issib ħtija taħt l-imputazzjoni (b), iżda bl-applikazzjoni tal-Artikolu 17(h) tal-Kodiċi Kriminali, sejra teroga piena biss fir-rigward tal-imputazzjoni (b).

Kunsiderazzjonijiet dwar piena:

Għal dak illi jirrigwarda l-piena, il-Qorti qegħda fl-ewwel lok tqis il-fedina penali tal-imputat odjern li sa Marzu 2021, kienet u baqgħet waħda netta.

Tqis ukoll iċ-ċirkostanzi kollha tal-każ, inkluż in-numru ta' pjanti u l-piż tal-weraq tal-pjanti in kwistjoni, kif ukoll illi dawn kienu ntiżi għall-użu personali tal-istess imputat, u illi minn dakinhar huwa fittex l-għajnuna u rrijabilita ruħu mill-vizzju tad-droga. Qed tqis in oltre it-tibdil leġislattiv li seħħ permezz tal-

emendi riċenti introdotti bl-Att LXVI tas-sena 2021 u kif illum il-leġislatur qed iħares lejn il-kultivazzjoni tal-pjanta tal-*cannabis* għall-użu personali.

Konklużjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat l-Artikoli 8(ċ) u 8(d), 22(1)(a), 22(1B) u 22(2)(b)(ii) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta, ir-Regolament 9 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 101.02 u l-Artikolu 17(h) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, qed issib lill-imputat **Matthew Mark Anthony McDonnell** ħati tal-imputazzjonijiet (b) u (ċ) miġjuba kontra tiegħu u qed tikkundannah fir-rigward għall-piena ta' multa ta' seba' mija u ħamsin ewro (€750), li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 14(2) tal-Kodiċi Kriminali tista' titħallas minnu f'rati mensili u konsekuttivi ta' mitt ewro (€100), bl-ewwel pagament isir fi żmien xahar mil-lum, b'dan illi jekk huwa jonqos milli jħallas pagament wieħed, il-bilanċ jiġi dovut minnufih u jiġi konvertit fi priġunerija skont il-liġi.

Fir-rigward tal-imputazzjonijiet (a) u (d) qed tiddikjara l-proċediment eżawrit.

Ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali, tordna lill-ħati jħallas l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-ħatra tal-esperti fl-istadju tal-proċess verbal tal-inkjesta, ossia l-ispejjeż konnessi mar-relazzjoni tax-Xjenzat Godwin Sammut, ammontanti għas-somma ta' mitejn ewro u ħamsa u disgħin ċenteżmu (€200.95) u l-ispejjeż konnessi mar-relazzjoni ta' PS 644 Evan Camilleri u PS 422 Neil Godwin Caruana, *Scene of Crime Officers*, ammontanti għas-somma ta' mija, tnejn u tletin ewro u sitta u erbgħin ċentezmu (€132.64), b'kollox ammontanti għas-somma komplessiva ta' tliet mija, tlieta u tletin ewro u disgħa u ħamsin ċenteżmu (€333.59). Tali spejjeż għandhom jitħallsu mill-ħati fi żmien sitt xhur mil-lum.

Tordna d-distruzzjoni ta' Dok. DT, u tal-pjanti esebiti u mmarkati bħala Dok. GS1, hekk kif din is-sentenza tgħaddi in ġudikat u dan taħt il-ħarsien tar-Reġistratur li għandu jirrediġi proċess verbal li jiddokumenta l-proċedura tad-distruzzjoni, liema dokument għandu jiġi nserit fl-atti ta' din ilkawża mhux aktar tard minn ħmistax-il jum minn tali distruzzjoni.

Natasha Galea Sciberras
Maġistrat